

JUDECĂTORIA UNGHENI
REPUBLICA MOLDOVA
or. Ungheni, str. Națională 10/1, MD 3600
tel. 0(236) 2-30-70, 2-33-54, fax 2-33-54
<https://jun.instante.justice.md/>
e-mail: jun@justice.md

UNGHENI COURT
REPUBLIC OF MOLDOVA
Ungheni, Nationala street, nr. 10/1, postcode 3600
phone nr. 0(236) 2-30-70, 2-33-54, fax 2-33-54
<https://jun.instante.justice.md/>
e-mail: jun@justice.md

nr. 4085 din 10 aprilie 2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28

Judecătoria Ungheni informează că pe rolul instanței (judecător Dumitru Racoviță) se află acțiunii de contencios administrativ inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.S. „NISPORENI-SILVA” împotriva Consiliului local Ciorești, raionul Nisporeni, privind anularea actului administrativ individual.

La 09 aprilie 2024, reprezentantul pârâtului Consiliul local Ciorești, raionul Nisporeni, consilierul Ion Triboi, a înaintat cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea exercitării controlului constituționalității prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 în partea ce se referă la com. Ciorești, raionul Nisporeni.

Prin încheierea judecătorească din 09 aprilie 2024 a fost admisă cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de reprezentantul pârâtului în procedura de examinare a acțiunii de contencios administrativ inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.S. „NISPORENI-SILVA” împotriva Consiliului local Ciorești, raionul Nisporeni, privind anularea actului administrativ individual, fiind ridicată excepția de neconstituționalitate a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 în partea ce se referă la com. Ciorești, raionul Nisporeni.

În acest context se expediază în adresa Curții Constituționale încheierea nr. nr. 3-12/2024 (2-24070209-51-3-28062024) din 09 aprilie 2023 pe 2 file și sesizarea înaintată de reprezentantul pârâtului pe 5 file.

Judecător

Digitally signed by Racoviță Dumitru
Date: 2025.04.10 14:23:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Dumitru RACOVIȚĂ

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.1. Consiliul comunei Ciorești, raionul Nisporeni

1. MD6024 com Ciorești, Consiliul com Ciorești

2. str. Stefan cel Mare Nr.25

3. -

5. Triboi Ion

A.2. Instanța de judecată

1. Judecătoria Ungheni

2. Judecător/complet de judecată- Dumitru Racoviță

4. Adresa instanței de judecată: or. Ungheni, str. Națională 10

5. Telefonul si e-mail-ul instanței de judecată: 0

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

La 14.09.2023, Consiliul comunal Ciorești, a adoptat decizia nr.4/1, ”privind inițierea lucrărilor de delimitare a unui teren din sectorul 6024308” cu suprafața de 15.53 ha;

La 24.12.2023, Consiliul comunal Ciorești, a adoptat decizia nr. 3/19 ” Cu privire la aprobarea listei bunurilor imobile proprietate publică”;

La 04.03.2024, IP Agenția servicii publice (ASP), în baza documentelor prezentate, a emis certificat, prin care după UAT Ciorești, este înregistrat bunul imobil cu număr cadastral 6024308327. Documentele prezentate de UAT Ciorești erau conforme art. 21 și 22 a legii nr. 29/2018, Privind delimitarea proprietății publice și Legii nr. 1543/1998 Privind cadastrul bunurilor imobile. O altă înregistrare a acestui teren la cadastru și ASP la acel moment nu exista.

La 27 iunie 2024, ÎS Nisporeni- Silva, a depus la Judecătoria Ungheni, o cerere de chemare în judecată. În această acțiune se solicită anularea deciziei nr3/19 din 24.12.2023 ”cu privire la aprobarea bunurilor imobile proprietate publică”.

Drept motiv, se prezintă existența unei hotărâri de Guvern nr. 141 din 20.02.1997, ”cu privire la modificarea hotarelor extravilanului unor localități și atribuirea terenurilor”. ÎS Nisporeni-silva, consideră că conform acestei hotărâri i s-a transmis 9.3 ha din acest teren.

Din această Hotărâre e necesar de menționat:

- Punctul 1 al Hotărârii nr. 141, prevede ”Se acceptă propunerile comitetelor executive raionale, coordonate cu Ministerul Agriculturii și Alimentației și **deținătorii de terenuri:**”

- În anexa nr. 2. Lista deșinătorilor ale căror terenuri se transmit în fondul forestier de stat, prevede că de la Primăria Ciorești, *se transmit în fondul forestier de stat 79.8 hectare.*

Consiliul comunei Ciorești, însă nu a adoptat niciodată, nici o decizie cu referire la transmiterea terenurilor către fondul forestier.

Acest fapt se demonstrează prin următoarele dovezi:

1. ÎS Nisporeni – Silva, mai prezintă în instanță și un act de transmitere-predare a suprafețelor cu păduri în Fondul forestier de Stat din 20 mai 1996.

În p.7. b) din acest act se scrie: ”Decizia consiliului Ciorești, care prevede, **de a nu transmite** pădurile la GSR Silva”.

2. La 30 iulie 1996, Consiliul comunei Ciorești a adoptat decizia, Cu privire la acapararea nelegitimă de către gospodăria silvică de stat Nisporeni a fondurilor forestiere. În urma dezbatorilor, a fost adoptat punctul unu al acestei decizii cu următorul cuprins ”De propus direcției gospodăriei silvice raionale să oprească acaparea nelegitimă a fondurilor forestiere ce stau la balanța cooperativei agricole de producere ”Ciorești” și totodată de informat comitetul executiv raional.”

Prin urmare, Consiliul comunei Ciorești, până la adoptarea Hotărârii nr.141, din 20.02.1997, nu era de acord cu transmiterea terenurilor în fondul forestier. Decizia consiliului comunei Ciorești, conform art.12 a legii nr.310 din 07.12.1994 privind administrația publică locală, actuală la acel

moment, și art. 109 și 112 din Constituție era imperativă și obligatorie, pentru ca Guvernul RM, să includă terenurile comunei Ciorești în Anexa nr. 2 din Hotărârea nr.141 din 20.02.1997.

Astfel, Guvernul RM, prin Hotărârea nr. 141 din 20.02.1997, a încălcat prevederile constituționale de autonomie locală prevăzute de articolul 109 din Constituția Republicii Moldova și de art. 112 de rezolvarea problemelor publice a localităților în plină autonomie locală.

¹ GSP-Gospodăria Silvică Raională

C. Obiectul sesizării

Hotărârea de guvern nr.141, din 20 februarie 1997

p. 3) Cu privire la transmiterea în fondul forestier conform anexei nr. 2. "Lista deșinătorilor ale căror terenuri se transmit în fondul forestier de stat" în partea ce se referă la comuna Ciorești raionul Nisporeni,

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție¹

Autorul sesizării consideră că speței îi sunt incidente mai multe drepturi fundamentale garantate de Constituție, în special:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 109 Principiile de bază ale administrării publice locale

(1) Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

(2) Autonomia privește atît organizarea și funcționarea administrației publice locale, cît și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Articolul 112 Autoritățile satești și orașenești

(1) Autoritățile administrației publice, prin care se exercită autonomia locală în sate și în orașe, sînt consiliile locale alese și primarii aleși.

(2) Consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe.

E. Argumentarea pretenției încălcării a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr.141 din 20.02.1997, neavînd la bază decizia unicului organ reprezentativ și deliberativ al comunei Ciorești –Consiliul comunei Ciorești.

Astfel pentru comuna Ciorești nu se poate aplica sintagma din p. 1 al Hotărârii nr.141 din 20.02.1997 deoarece din partea consiliului comunei Ciorești nu exista nici o propunere de a transmite careva terenuri în fondul forestier de stat.

Guvernul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 141 din 20.07.1997, a lipsit Consiliul comunei Ciorești, de dreptul constituțional de a și exercita funcțiile în autonomie locală conform art. 109 din Constituție.

Prin această hotărâre, Consiliul comunal Ciorești, a fost lipsit de dreptul fundamental conform art. 112 din Constituție, de a gestiona patrimoniul colectivităților care le reprezintă.

Guvernul a făcut o ingerință în treburile interne a Consiliului comunei Ciorești organul reprezentativ și deliberativ al comunei Ciorești.

Pentru considerentele expuse însesizare facem apel către Onorata Curte și,

SOLICITĂM:

-Admiterea prezentei sesizări

-Exercitarea controlului de constituționalitate a Hotărârii de Guvern nr.141 din 20.02.1997, în partea ce se referă la comuna Ciorești, raionul Nisporeni

-Declararea Hotărârii de Guvern nr.141 din 20.02.1997, neconstituțională, în partea care se decide de a transfera 79.8 ha de la comuna Ciorești, la fondul forestier de stat

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe proprie onoare că toate informațiile utilizate în sesizare sunt veridice.

Triboi Ion

ÎN CHEIERE

09 aprilie 2025

mun. Ungheni

Judecătoria Ungheni

Instanța de contencios administrativ compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Grefier

Dumitru RACoviȚĂ

Vladislava ZIDRAȘCU

cu participarea reprezentantului reclamantului Î.S. „NISPORENI-SILVA”, administratorul (directorul interimar) Sergiu Movileanu, și a reprezentantului pârâtului Consiliul local Ciorești, raionul Nisporeni, consilierul Ion Triboi, împuternicit în baza deciziei nr. 3/25 din 24 decembrie 2023 și a procurilor din 04 octombrie 2024 și 21 martie 2025

examinând în ședință publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul acțiunii de contencios administrativ inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.S. „NISPORENI-SILVA” împotriva Consiliului local Ciorești, raionul Nisporeni, privind anularea actului administrativ individual

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces

1. La 27 iunie 2024, Î.S. „NISPORENI-SILVA” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Ciorești, raionul Nisporeni, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului local Ciorești, raionul Nisporeni, nr. 3/19 din 24 decembrie 2023 „Cu privire la abrobarea listei bunurilor imobile proprietate publică” (f.d. 3-5).

2. În susținerea cererii de chemare în judecată, printre altele, a anexat Hotărârea Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997, care de altfel este publicată și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 16-17 art. 182 din 13 martie 1997.

3. La 09 aprilie 2024, reprezentantul pârâtului Consiliul local Ciorești, raionul Nisporeni, consilierul Ion Triboi, a înaintat cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea exercitării controlului constituționalității prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 în partea ce se referă la com. Ciorești, raionul Nisporeni (f.d. 189-193).

4. În ședință de judecată, reprezentantul pârâtului Consiliul local Ciorești, raionul Nisporeni, consilierul Ion Triboi, a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate. În esență, a menționat că sunt întrunite toate condițiile prevăzute de lege pentru a fi ridicată excepția de neconstituționalitate.

5. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Î.S. „NISPORENI-SILVA”, administratorul (directorul interimar) Sergiu Movileanu, a lăsat cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate la discreția instanței.

Poziția instanței de contencios administrativ

6. Verificând poziția participanților la proces, studiind cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, materialele dosarului și legislația pertinentă, instanța de contencios administrativ consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată din raționamentele ce urmează.

7. Potrivit art. 12¹ alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de contencios administrativ, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de contencios administrativ din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi

aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile. Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

8. În continuare, instanța de contencios administrativ urmează să analizeze dacă, la caz, sunt întrunite cumulativ condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate invocată.

Dacă obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit.a) din Constituție

9. Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

10. Având în vedere prevederile menționate, instanța de contencios administrativ relevă că această condiție este întrunită la caz, or se solicită controlul constituționalității prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 în partea ce se referă la com. Ciorești, raionul Nisporeni.

Dacă excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de contencios administrativ din oficiu

11. Instanța de contencios administrativ constată că cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate este înaintată de către reprezentantul pârâtului, deci și această condiție este întrunită în speță.

12. Aici este de notat că excepția de neconstituționalitate ridicată de reprezentantul părții pârâte în proces este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

Dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei

13. În situația în care, la baza cererii de chemare în judecată, a fost invocată transmiterea în fondul forestier de stat a terenurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale Ciorești prin Hotărârea Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997, instanța de contencios administrativ admite că prevederile acestei Hotărâri de Guvern vor fi aplicate în prezenta cauză.

14. Având în vedere cele expuse, se atestă că și această condiție este întrunită la caz.

Dacă nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate

15. Instanța de contencios administrativ reține faptul că, în privința constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997, nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale.

16. Luând în considerare cele expuse, instanța de contencios administrativ conchide că sunt întrunite cumulativ cele patru condiții stabilite de lege pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate.

17. Generalizând, în conformitate cu art. 195, 230, 241 din Codul administrativ, art. 12¹, 269-270, 359 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de contencios administrativ

d i s p u n e:

A admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de reprezentantul pârâtului în procedura de examinare a acțiunii de contencios administrativ inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.S. „NISPORENI-SILVA” împotriva Consiliului local Ciorești, raionul Nisporeni, privind anularea actului administrativ individual.

A ridica excepția de neconstituționalitate a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 în partea ce se referă la com. Ciorești, raionul Nisporeni.

A sesiza Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la controlul constituționalității actului normativ enunțat.

Încheierea separat nu se supune niciunei căi de atac, însă poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Digitally signed by Racoviță Dumitru
Date: 2025.04.09 17:20:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Dumitru RACOVIȚĂ